

CCSP
Conseil central de
surveillance pénitentiaire

CTRG
Centrale toezichtsraad
voor het gevangeniswezen

COMMISSIE VAN TOEZICHT

**ONAFHANKELIJK TOEZICHT OP DE EERBIEDIGING
VAN DE RECHTEN VAN PERSONEN IN DETENTIE**

KLACHTENCOMMISSIE EN BEROEPSCOMMISSIE

**ONAFHANKELIJKE RECHTSCOLLEGES
VOOR DE BEHANDELING VAN KLACHTEN**

**Deze brochure is een uitgave van
de Centrale toezichtsraad voor het gevangeniswezen.**

De Centrale toezichtsraad voor het gevangeniswezen (CTRG) is de **onafhankelijke** en **onpartijdige** instelling die de werking van alle commissies van toezicht coördineert.

De CTRG waakt over de eerbiediging van de rechten en de menselijke waardigheid van de personen die gedetineerd zijn in elk van de penitentiaire inrichtingen van België.

www.ccsp.belgium.be – www.ctrq.belgium.be

Bij elke gevangenis is er **een commissie van toezicht**. De commissie waakt over de menselijke waardigheid en de rechten van gedetineerden.

De commissie is volledig onafhankelijk van de gevangenis en van Justitie. De leden van de commissie bezoeken de gevangenis minstens 1 keer per week.

Drie leden van de commissie vormen samen **de klachtencommissie**. De klachtencommissie is een onafhankelijk en onpartijdig rechtscollege.

Vraag je je af wie je kan aanspreken? Bekijk het overzicht op de volgende pagina !

IK VERBLIJF IN DE GEVANGENIS EN IK HEB EEN VRAAG, EEN OPMERKING, EEN PROBLEEM, ...

COMMISSIE VAN TOEZICHT

(zie p. 4 van deze brochure)

Voor een **gesprek** over je vraag, opmerking of probleem kan je terecht bij de **commissie van toezicht**.

De maandcommissaris kan, als je dat wenst en indien nodig, **bemiddelen**: je probleem wordt met de directie besproken en aan de directie wordt gevraagd dat zij je probleem bekijkt.

De commissie van toezicht kan bemiddelen, maar kan **geen beslissing** nemen.

Opgelet!

Als je probleem verband houdt met een beslissing die de directie ten aanzien van jou nam en je wil hiertegen een **formele klacht** indienen, moet je naar de **klachtencommissie** stappen (zie hiernaast).

Als je het niet eens bent met een beslissing tot (over)plaatsing of met een beslissing tot plaatsing in een IBVR moet je andere formele stappen ondernemen (zie hiernaast).

Ook als een beslissing niet meer ongedaan kan worden gemaakt, kan je met je vragen en opmerkingen nog altijd terecht bij de commissie van toezicht.

De **commissie van toezicht** is een **onafhankelijk toezichtsorgaan** dat toeziet op de gevangenis en jouw bejegening.

KLACHTENCOMMISSIE

(zie p. 5 van deze brochure)

Je probleem houdt verband met een **beslissing die de directie** (of een personeelslid in haar naam) **ten aanzien van jou nam** en je wil dat deze beslissing ongedaan wordt gemaakt of gewijzigd.

Je kan een **klacht** indienen bij de **klachtencommissie**.

Doe dat **tijdig**: in principe binnen de **zeven dagen** nadat je de beslissing vernam.

De klachtencommissie behandelt je klacht en neemt een **beslissing**.

De klachtencommissie is een **onafhankelijk rechtscollege**.

BEROEPSCOMMISSIE

(zie p. 8 van deze brochure)

Als je niet akkoord gaat met de **beslissing van de klachtencommissie**, kan je hiertegen in beroep gaan bij de **beroepscommissie**.

Je wordt **naar een andere gevangenis overgeplaatst** en je bent het er niet mee eens:

Als je deze beslissing van de directie detentiebeheer (DDB) wil aanvechten, dien dan eerst in:

BEZWAAR BIJ DE DIRECTEUR-GENERAAL VAN DG EPI

Doe dat **tijdig**: in principe binnen de **zeven dagen** nadat je de beslissing vernam.

BEROEPSCOMMISSIE (zie p. 8 van deze brochure)

Je wordt met een beslissing van de directeur-generaal van DG EPI geplaatst in een **individueel bijzonder veiligheidsregime (IBVR)** of deze beslissing wordt hernieuwd.

Als je niet akkoord gaat met deze beslissing van de directeur-generaal kan je hiertegen in **beroep** gaan bij de **beroepscommissie**.

Doe dat **tijdig**: in principe binnen de **zeven dagen** nadat je de beslissing vernam.

De beroepscommissie is een **onafhankelijk rechtscollege**.

Als je niet akkoord gaat met de **beslissing van de directeur-generaal over het bezwaar**, kan je hiertegen in beroep gaan bij de **beroepscommissie**.

COMMISSIE VAN TOEZICHT

Waarvoor kan je de commissie van toezicht contacteren?

Je kan een gesprek aanvragen met een lid van de commissie van toezicht over al jouw rechten en jouw behandeling binnen de gevangenis.

Alle gesprekken zijn vertrouwelijk. Commissieleden hebben toegang tot alle lokalen en documenten in de gevangenis.

LET OP! Vragen over procedures voor de rechtbank moet je stellen aan jouw advocaat. De commissie van toezicht is hiervoor niet bevoegd.

Wat kan de commissie van toezicht voor jou doen?

Bemiddeling – Wanneer je aan de commissie van toezicht een probleem hebt gemeld (zie verder), volgt een lid van de commissie je probleem op. Zo nodig word je uitgenodigd voor een gesprek. Afhankelijk van het probleem neemt de commissie contact op met de directie of met andere diensten binnen de gevangenis om zo een antwoord of oplossing te helpen vinden voor jouw probleem.

Toezicht en rapportage – De commissie van toezicht oefent ook los van de concrete vragen die zij ontvangt, op de gevangenis toezicht uit. Zij brengt verslag uit over alle meldingen en alle problemen die het leven in de gevangenis kan meebrengen.

Hoe kan je de commissie van toezicht contacteren?

Schrijf een briefje aan de commissie van toezicht. De contactgegevens kan je terugvinden op de achterkant van deze brochure.

Alle briefwisseling met de commissie van toezicht is vertrouwelijk en wordt dus niet gecontroleerd door de gevangenis.

KLACHTENCOMMISSIE

Waarvoor kan je bij de klachtencommissie een klacht indienen?

De directie (of een personeelslid in naam van de directeur) nam een beslissing over jou. Je bent het niet eens met deze beslissing.

⇒ **bijvoorbeeld:** een tuchtsanctie of bijzondere veiligheidsmaatregel, een naaktfouille, weigering van een bezoek; je ontslag in het werkhuis,....

De directeur nam geen beslissing over je situatie binnen een wettelijke of redelijke termijn, ook al heb je dat gevraagd of was hij hiertoe verplicht.

⇒ **bijvoorbeeld:** je krijgt geen antwoord op jouw vraag voor ongestoord bezoek.

Binnen welke termijn?

Je moet de klacht uiterlijk **7 dagen** nadat je kennis hebt genomen van de beslissing indienen.

Indien je de klacht niet binnen deze termijn hebt ingediend, vermeld dan de reden waarom je dat niet kon. Je klacht kan toch worden behandeld als blijkt dat rekening houdend met alle omstandigheden, je je klacht zo spoedig hebt ingediend als in alle redelijkheid van jou kon worden verlangd.

Hoe moet je een klacht indienen?

Schrijf een brief met vermelding van de beslissing van de directeur (met datum) en de redenen van jouw klacht. Je kan daarvoor gebruik maken van een **klachtenformulier** dat op jouw sectie beschikbaar is.

Stuur de klacht naar de klachtencommissie (zie contactgegevens op de achterkant van deze brochure).

In welke taal?

- In het **Frans** indien jouw gevangenis zich in Wallonië bevindt.
- In het **Nederlands** indien jouw gevangenis zich in Vlaanderen bevindt.
- Naar **keuze** (Frans of Nederlands) indien jouw gevangenis zich in Brussel bevindt.

Indien je de taal van de procedure niet begrijpt, kan je bij het opstellen van jouw klacht hulp vragen aan het personeel, jouw advocaat, een vertrouwenspersoon of een medegedetineerde.

Wie kan jou bijstaan?

- Een advocaat;
- Een vertrouwenspersoon naar keuze die aanvaard wordt door de klachtencommissie (een medegedetineerde, een familied, een vriend, ...).

Hoe zal jouw klacht worden behandeld?

De klachtencommissie bezorgt jouw klacht aan de directeur. De directeur kan hierover opmerkingen maken. Deze opmerkingen worden ook aan jou bezorgd.

Indien de klachtencommissie het nodig vindt, zal ze **een hoorzitting** in de gevangenis organiseren.

Tijdens deze zitting hoort de klachtencommissie zowel jou als de directeur. De klachtencommissie kan bijkomende uitleg vragen.

Als de zaak eenvoudig is en de klachtencommissie de klacht zonder verder onderzoek kan behandelen, is er geen hoorzitting en zal je zo spoedig mogelijk van de beslissing van de klachtencommissie op de hoogte worden gebracht.

Vooraleer je klacht door de klachtencommissie definitief wordt behandeld:

- kan de voorzitter van de klachtencommissie de uitvoering van de beslissing van de directie **schorsen** in afwachting van de verdere behandeling van de klacht.
- kan de klachtencommissie beslissen om jouw klacht aan een lid van de commissie van toezicht over te maken met het oog op **een bemiddeling** tussen jou en de directeur.

(...)

- o Indien jullie een akkoord bereiken, kan je afstand doen van jouw klacht.
- o Indien jullie geen akkoord bereiken, wordt de procedure voor de klachtencommissie voortgezet.

Welke beslissingen kan de klachtencommissie nemen?

De klacht wordt **onontvankelijk** verklaard

- ⇒ De klachtencommissie kan jouw klacht niet onderzoeken omdat ze niet over een beslissing door of namens de gevangenisdirecteur gaat, niet duidelijk is, te laat werd ingediend, in de verkeerde taal werd opgesteld, ... De beslissing van de directeur blijft bestaan.

De klacht wordt **gegrond** verklaard

- ⇒ De klachtencommissie oordeelt dat de beslissing van de directeur onwettig, onredelijk of onbillijk is. De klachtencommissie vernietigt of hervormt de beslissing van de directeur. De klachtencommissie kan jou eventueel een tegemoetkoming toekennen. Deze tegemoetkoming kan geen geldsom zijn, maar bijvoorbeeld een extra wandeling, een extra douchemoment, extra videobezoek, extra ongestoord bezoek...

De klacht wordt **ongegrond** verklaard

- ⇒ De klachtencommissie oordeelt dat de beslissing van de directeur wettig, redelijk of billijk is. De beslissing van de directeur blijft bestaan.

Ben je het niet eens met de beslissing van de klachtencommissie?

Je kan een beroep indienen tegen de beslissing van de klachtencommissie bij de beroepscommissie van de Centrale Raad (zie hierna).

BEROEPSCOMMISSIE

Waarvoor kan je bij de beroepscommissie een beroep indienen?

- Een beroep kan worden ingediend bij de beroepscommissie:
- tegen de beslissing die de klachtencommissie over je klacht nam (zie hierboven);
 - tegen de beslissing van de directeur-generaal over je bezwaar tegen de beslissing waarbij je werd geplaatst in een gevangenis of overgeplaatst naar een andere gevangenis. Wanneer je niet akkoord gaat met een beslissing over je (over)plaatsing moet je inderdaad eerst een bezwaarschrift indienen bij de directeur-generaal. Alleen tegen de beslissing van de directeur-generaal over je bezwaarschrift kan je bij de beroepscommissie een beroep indienen;
 - tegen een beslissing van de directeur-generaal tot plaatsing in of hernieuwing van een individueel bijzonder veiligheidsregime (IBVR).

Binnen welke termijn?

Binnen de 7 dagen volgend op de ontvangst van de beslissing van de klachtencommissie of van de beslissing van de directeur-generaal.

Indien je het beroep niet binnen deze termijn hebt ingediend, vermeld dan de reden waarom je dat niet kon. Je beroep kan toch worden behandeld als blijkt dat rekening houdend met alle omstandigheden, je het beroep zo spoedig hebt ingediend als in alle redelijkheid van jou kon worden verlangd.

Hoe moet je een beroep indienen?

Schrijf een brief met vermelding van de beslissing van de klachtencommissie of van de beslissing van de directeur-generaal en de redenen van jouw beroep. Je kan daarvoor gebruik maken van een **beroepschrift** dat op jouw sectie beschikbaar is.

Stuur het beroep naar de beroepscommissie (zie contactgegevens op de achterkant van deze brochure).
Voor de taal waarin je het beroep moet indienen, gelden dezelfde regels als voor de klachtencommissie (zie hierboven).

Hoe zal jouw beroep worden behandeld?

De procedure voor de beroepscommissie verloopt schriftelijk. De beroepscommissie zal zo spoedig mogelijk een beslissing nemen en zal jou die bezorgen.

HOE KAN JE DE COMMISSIE VAN TOEZICHT, DE KLACHTENCOMMISSIE EN DE BEROEPS- COMMISSIE BEREIKEN?

- via de brievenbus of de maandcommissaris van de commissie van toezicht
- via het digitaal platform dat in bepaalde gevangenissen reeds voorhanden is
- per post: Leuvenseweg 48/2 – 1000 Brussel
- per mail:

DE COMMISSIE VAN TOEZICHT:

naamvandegevangenis@ctrg-belgium.be

DE KLACHTENCOMMISSIE:

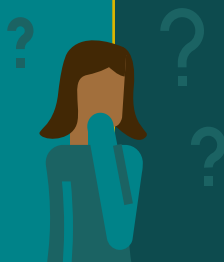
- klachten@ctrg-klachten.be
(voor klachten in een Nederlandstalige gevangenis) en
- plaintes@ccsp-plaintes.be
(voor klachten in een Franstalige gevangenis)
- voor klachten in een Brusselse gevangenis mag je kiezen

DE BEROEPSCOMMISSIE:

- beroep@ctrg-klachten.be
(voor beroepen in een Nederlandstalige gevangenis) en
- appel@ccsp-plaintes.be
(voor beroepen in een Franstalige gevangenis)
- voor beroepen in een Brusselse gevangenis mag je kiezen

Klachtenformulieren en beroepschriften zijn beschikbaar in de gevangenis (op sectie) en op:

www.ctrg-belgium.be / www.ccsp-belgium.be

CCSP
Conseil central de
surveillance pénitentiaire

CTRГ
Centrale toezichtsraad
voor het gevangeniswezen